

StatoilHydro ASA

4035 Stavanger

Att: Sissel Katrine Vikan

Statens forurensningstilsyn
Postboks 8100 Dep, 0032 Oslo
Besøksadresse: Strømsveien 96

Telefon: 22 57 34 00
Telefaks: 22 67 67 06
E-post: postmottak@sft.no
Internett: www.sft.no

Dato: 31.03.2009
Vår ref.: 2007/1077 405.15
Deres ref.: AU-EPN ONO NOR-00050
Saksbehandler: Sigrun Øen, telefon: 22 57 37 69

Vedtak om godkjenning av rapport om kvotepliktige utslipp i 2008 og pålegg om oppfølging for StatoilHydro ASA, Nornefeltet

SFT kontrollerer og godkjenner den enkelte kvotepliktiges rapportering av CO₂-utslipp. SFT har gjennomgått den innsendte rapporten og finner å kunne legge innrapporterte utslippstall til grunn når kvoteplikten skal gjøres opp 30. april. StatoilHydro ASA Nornefeltet har i 2008 hatt et kvotepliktig utslipp på 235 109 tonn CO₂.

StatoilHydro ASA har hatt avvik fra tillatelsen til kvotepliktige utslipp og klimakvoteforskriften i 2008. Bedriften skal sende SFT nærmere informasjon innen fastsatte tidsfrister.

Vedtaket, herunder også fastsettelse av gebyrsats, kan påklages til Miljøverndepartementet.

1. Sakens bakgrunn

Statens forurensningstilsyn (SFT) viser til tillatelse til kvotepliktige utslipp av CO₂ av 28.03.2009, utslippsrapport innlevert 27.02.2009 og senere korrespondanse.

Kvotepliktige virksomheter skal rapportere sine utslipp av CO₂ innen 1. mars året etter at utslippene fant sted. Dette følger av lov 17. desember 2004 nr. 99 om kvoteplikt og handel med kvoter for utslipp av klimagasser (klimakvoteloven) § 16 første ledd og tillatelse til kvotepliktige utslipp punkt 4. Nærmere regler om rapporteringen, herunder regler om hva som skal rapporteres og hvordan utslippene skal beregnes eller måles, er gitt i forskrift 23. desember 2004 nr. 1851 om kvoteplikt og handel med kvoter for utslipp av klimagasser (klimakvoteforskriften) kapittel 2 med vedlegg.

SFT kontrollerer og godkjenner den enkelte kvotepliktiges rapportering av CO₂-utslipp, se klimakvoteloven § 17.

2. SFTs vurdering

Overholdelse av fristen for innlevering av utslippsrapport

StatoilHydro AS Nornefeltet (senere omtalt som StatoilHydro) sendte inn utslippsrapport for bedrifter med kvotepliktige utslipp av CO₂ den 27.02.2009 som er innen fristen.

Vurdering av kvotepliktige CO₂-utslipp

Kvoteplikt

Kvoteplikten for Nornefeltet er knyttet til bedriftens energianlegg. For en nærmere presisering av kvotepliktens omfang vises det til vedtak om tillatelse til kvotepliktige utslipp av 28.03.2008.

Kilder til kvotepliktige utslipp

Bedriften har i 2008 hatt kvotepliktige utslipp fra følgende kildestrømmer:

Kildestrøm-nummer	Kildestrøm	Utslippskilde
1	Brenngass	Kompressordrivere og kraftgenerator
2	Fakkelgass	LP og HP fakkel
3	Diesel	Generatorer, motorer, nødgeneratorer

Utslipp fra kildestrøm 1, 2 og 3 er rapportert i henhold til tillatelsen. Utslipp fra kildestrøm 3 utgjør 4 % av det totale utslippet, og defineres som en mindre kildestrøm.

Det rapporterte utslippet fra kildestrømmene fremgår nedenfor, under SFTs vurdering av de kvotepliktige utslippene.

StatoilHydro ASA Nornefeltet har ikke rapportert om kvotepliktige utslipp som ikke er omfattet av tillatelsen.

Vurdering av aktivitetsdata

Nornefeltet har rapportert aktivitetsdata og usikkerhet i beregning av aktivitetsdata for kildestrøm 1, 2 og 3. De rapporterte dataene fremgår i tabellen nedenfor. Der fremgår også kravet til usikkerhet i beregning av aktivitetsdata som er stilt i tillatelsen.

Kildestrøm-nummer	Kildestrøm	Aktivitetsdata	Usikkerhetskrav	Rapportert usikkerhet
1	Brenngass	88 211 853 Sm ³	±1,50 %	±0,84 %
2	Fakkelgass	7 838 153 Sm ³	±7,50 %	±5,00 %
3	Diesel	3 001 tonn	±2,50 %	±1,50 %

Måleutstyr

Bestemmelsen av aktivitetsdata for kildestrøm 1 og 2 er fremkommet som beskrevet i punkt 6 i virksomhetens program for beregning og måling av kvotepliktige utslipp.

Måleutstyret for bestemmelse av mengden diesel (kildestrøm 3) er foreløpig ikke beskrevet i virksomhetens program for beregning og måling av kvotepliktige utslipp. Bedriften har opplyst at de har benyttet forsyningsfartøyets målesystem ved beregning av aktivitetsdata, og at Nornefeltet forholder seg til fristen 1. juni 2009 for redegjørelse av målesystemene som benyttes i de ulike fartøyene som leverer diesel til innretningen, jf. SFTs krav i brev av 9. desember 2008.

Usikkerhet i aktivitetsdata

Brenngass

StatoilHydro har for Nornefeltet beregnet usikkerheten i aktivitetsdata for brenngass (kildestrøm 1) til å være 0,84 prosent.

Målestasjonen består av måleblende uten online måling av tetthet. StatoilHydro skriver i rapporten at usikkerheten i årlige aktivitetsdata vil være påvirket av usikkerheten til årlig gjennomsnittelig molvekt og kompressibilitet og at dette også er tatt hensyn til i usikkerhetsberegningene. Dette er dekkende for usikkerheten i bestemmelse av årlig gjennomsnittlig molekylvekt og dermed også tetthet, men dekker ikke usikkerhet i forhold til hvordan variasjon i tettheten påvirker måleresultatet for selve måleblenden. Ved måling av volumstrømmer ved bruk av måleblende forutsettes det at tettheten på mediet er kjent. Helst burde måleblenden vært utstyrt med tetthetsmåler for kontinuerlig korrigerende for variasjon i tettheten.

Usikkerhetsberegningene som er utført av StatoilHydro har noen klare svakheter. Det er bl.a. benyttet maksimale tillatte usikkerheter for eksempelvis trykk og temperatur, hentet fra forskrift om måling av petroleum for fiskale formål og beregning av CO₂-avgift (måleforskriften). For å få korrekte data må nyeste kalibreringsbevis for målerne på Nornefeltet benyttes. Det kan synes som at usikkerheten rapportert ikke nødvendigvis representerer de reelle usikkerhetene i disse parametrene på Nornefeltet. Det kan også synes som om usikkerheten ikke er kombinert i henhold til Guidance of Uncertainty Measures (GUM). I tillegg til usikkerhet i bl.a. trykk, temperatur og tetthetskorrigering (herunder analyse- og prøvetakingsfrekvens av brenngass), bidrar vedlikeholds- og kalibreringsrutiner, målernes plassering, strømningsforhold, slitasje etc. til den totale usikkerheten.

SFT finner av disse grunner ikke usikkerhetsberegningene tilfredsstillende, og anser innsendt dokumentasjon av usikkerhet for ikke å være tilstrekkelig som grunnlag for vurdering av om Nornefeltet oppfylder klimakvoteforskriftens krav til maksimal usikkerhet i aktivitetsdata for kildestrøm 1.

Det er derfor vanskelig å ta stilling til om usikkerheten for bestemmelse av mengden brenngass ligger innenfor kravet gitt i bedriftens tillatelse. SFT pålegger virksomheten å få utført usikkerhetsberegning for aktivitetsdataene i 2008 for kildestrøm 1 av tredje part innen 1. september 2009.

Fakkalgass

I henhold til tillatelsen til kvotepliktig utslipp er kravet til maksimal usikkerhet i aktivitetsdata for fakkalgass $\pm 7,5$ %. StatoilHydro har anslått usikkerheten i aktivitetsdata for fakkalgass (kildestrøm 2) konservativt til ± 5 %. Som dokumentasjon på at kravet til usikkerhet for aktivitetsdata for fakkalgass overholdes, viser StatoilHydro til CO₂-måleforskriften. Henvisning til forskriftskrav er imidlertid ingen dokumentasjon av reell usikkerhet. SFT anser henvisning til CO₂-måleforskriften for ikke å være tilstrekkelig dokumentasjon på at kravet til usikkerhet i aktivitetsdata overholdes for Nornefeltet. Manglende dokumentasjon av usikkerhet er avvik fra tillatelsen til kvotepliktig utslipp og klimakvoteforskriften § 2-5 d). StatoilHydro skal derfor gjennomføre usikkerhetsberegninger som viser den reelle usikkerheten i aktivitetsdata for kildestrøm 2. Beregningene skal være basert på reelle usikkerhetsbidrag for alle inngangstørrelser (delkomponenter) som inngår i målingene for fakkalgass på samme måte som for brenngass. Usikkerhetsberegningene skal sendes SFT innen 1. juni 2009.

Diesel

Nornefeltet har i tillatelsen en usikkerhet på 2,5 % fra utslipp fra diesel (kildestrøm 3) og StatoilHydro har gjennomført usikkerhetsanalyser som dokumenterer og vurderer usikkerheten i aktivitetsdata for diesel til å ligge på 1,5 % og innenfor kravet i tillatelsen.

Det er i beregningene tatt hensyn til mengden diesel omsatt i rapporteringsåret, lagerbeholdningen ved årets begynnelse og slutt, samt mengden diesel benyttet til andre formål. Måleinstrumentet på supply båtene benyttes for å måle den mengde diesel som losses til anleggene. Dette måleinstrumentet er ikke underlagt regelmessig kalibrering. Det pågår nå et arbeid for å verifisere disse målerne mot måleinstrumentet som benyttes ved lastning av supply båtene. Foreløpig resultat (etter test av ca 50 % av målerne) viser at de fleste har et avvik mot måleren på land som er under 0,5 % og det største avviket hittil er på 1,6 %. Det legges derfor til grunn en usikkerhet på 1 % for denne målingen. Videre er det normalt forskjellige fartøy som benyttes. Det er i beregningene derfor lagt til grunn at usikkerheten ved hver lastning er ukorrellert til usikkerheten ved de øvrige lastningene.

Virksomheten skal i henhold til brev av 9.12.2008 redegjøre for målesystemet på fartøyene som leverer diesel innen 1. juni 2009. SFT har utover det ingen kommentarer til den beregnede usikkerhet i dieselforbruket.

Vurdering av faktorer

For kildestrømmene 2 og 3 har bedriften, i tråd med tillatelsen, benyttet standard utslippsfaktorer og standard oksidasjonsfaktorer ved beregningen av det kvotepliktige utslippet.

For kildestrøm 1 kreves det i tillatelsen at det benyttes bedriftsspesifikke utslippsfaktorer ved beregningen av det kvotepliktige utslippet. StatoilHydro har rapportert faktor og usikkerhet i faktoren for denne kildestrømmen. De rapporterte dataene fremgår i tabellen nedenfor. Der fremgår også kravet til usikkerhet i faktoren som er stilt i tillatelsen.

Kildestrøm nr.	Kildestrøm	Bedriftsspesifik k utslippsfaktor	Prøvetakingsfrekvens	Rapportert prøvetakingsfrekvens	Rapportert usikkerhet
1	Brenngass	0,002226 tonn CO ₂ /Sm ³	Online GC (12.5-31.12 08)	94 analyser i 2008	±0,250 %

Prøvetaking og usikkerhet

Ifølge bedriftens tillatelse av 28. mars 2008 skal det tas månedlige prøver og analyser av brenngassen (kildestrøm 1) ved bestemmelse av utslippsfaktoren. Det benyttes online GC, jf StatoilHydros brev av 19. juni 2008, som ble operativ 12. mai 2008. SFT legger til grunn at online GC-en måler gass-sammensetningen kontinuerlig (dvs. hvert 8. eller 12. minutt). StatoilHydro har gjennomført beregninger som viser at det må tas 15 analyser av brenngassen per år for å kunne oppnå en usikkerhet på 0,5 % i utslippsfaktoren.

SFT vil oppdatere tillatelsen knyttet til metode mv. for kildestrøm 1 slik at det blir i overensstemmelse med hvordan det gjøres etter installering av online GC. Oppdateringen vil også omfatte frekvens for prøvetaking og analyse samt frekvens for bestemmelse av utslippsfaktor. StatoilHydros ovennevnte beregninger om nødvendigheten av 15 analyser for å klare usikkerhetskravet, vil ligge til grunn for fastsettelse av hensiktsmessig frekvens for bestemmelse av faktor.

Dokumentasjon på OSAT førstegangskontroll er levert og akseptert av SFT i henhold til brev datert 9. desember 2008. Vedrørende metode/prosedyre for årlig kontroll av GC, er det sentralt fra StatoilHydro levert dokumentasjon på dette punktet. Norefeltet tenker likevel å svare på dette punktet innen 15. januar 2010, da de mener prosedyrene som ble sendt inn sentralt, ikke dekker punktet om årlig kontroll av analyser.

SFT har for øvrig ingen kommentarer til usikkerhetsberegningene for utslippsfaktoren i kildestrøm 1.

Beregning av utslipp

Ved beregning av det kvotepliktige utslippet for 2008 har StatoilHydro *ikke* kombinert utslippsfaktorer med tilhørende aktivitetsdata (dvs. vektet utslippsfaktorene mot tilhørende aktivitetsdata), slik tillatelsen til kvotepliktige utslipp krever jf. pkt 4 i program for beregning og måling av kvotepliktige utslipp. Dette er et avvik fra tillatelsen til kvotepliktige utslipp av 28. mars 2008, jf. klimavoteforskriften vedlegg 3D.

SFT ser alvorlig på at StatoilHydro har gjort en så grunnleggende feil i beregning av årlig utslipp. Dette er en feil SFT har funnet i rapportene fra flere av feltene der StatoilHydro er operatør. Det kan derfor synes som dette er felles tilnærmingen for selskapet.

StatoilHydro opplyser at selskapet for 2009 planlegger å beregne midlere utslippsfaktorer pr. måned som vil bli brukt på tilhørende månedlige aktivitetsdata. SFT er derfor overrasket over at StatoilHydro for 2008 ikke beregnet årlig utslipp basert på vektet utslippsfaktor når selskapet åpenbart skjønnte at feil tilnærming var valgt.

SFT ber StatoilHydro om å redegjøre innen 1. mai 2009 om bakgrunnen for den feilaktige metoden i beregning av årlig utslipp. Videre ber vi bedriften sende SFT en bekreftelse på at det er etablert rutiner som sikrer at det fra og med 2009 vil bli benyttet vektet utslippsfaktor i beregning av årlig kvotepliktig utslipp.

SFT vil presisere at ved krav om en analysefrekvens oftere enn hver måned (dvs. bestemmelse av utslippsfaktor oftere enn hver måned), skal utslippsfaktor vektet mot aktivitetsdata for den tilhørende perioden. SFT vil, som nevnte tidligere, i oppdatering av tillatelsen til Norne sette en hensiktsmessig frekvens for bestemmelse av faktor.

Kvotepliktig utslipp

Nornefeltet har i 2008 hatt avvik fra tillatelsen til kvotepliktig utslipp og klimakvoteforskriften. I tillegg har bedriften ikke redegjort tilstrekkelig for alle punkter i klimakvoteforskriften § 2-5. SFT finner likevel å kunne legge bedriftens rapporterte data til grunn ved beregning av bedriftens kvotepliktige klimagassutslipp.

Dette gir følgende kvotepliktige utslipp i 2008:

Kildestrøm-nummer	Kildestrøm	Aktivitetsdata	Utslippsfaktor	Kvotepliktig utslipp
1	Brenngass	88 211 853 Sm ³	0,002226 tonn CO ₂ /Sm ³	196 359,58 tonn
2	Fakkelgass	7 838 153 Sm ³	0,003730 tonn CO ₂ /Sm ³	29 236,31 tonn
3	Diesel	3 001 tonn	3,17 tonn CO ₂ /tonn diesel	9 513,17 tonn
Totale kvotepliktige utslipp				235 109,07 tonn

3. Vedtak om godkjenning av kvotepliktige utslipp

SFT har gjennomgått den innsendte rapporten og finner å kunne legge innrapporterte utslippstall til grunn når kvoteplikten skal gjøres opp 30. april. Bedriften har hatt et kvotepliktig utslipp på 235 109 tonn CO₂ i 2008.

Vedtaket om godkjenning av rapport om kvotepliktige utslipp er hjemlet i klimakvoteloven § 17 første ledd. StatoilHydro skal sende SFT nærmere informasjon innen fastsatte tidsfrister.

Pålegg om gjennomføring av usikkerhetsberegninger ved bruk av tredjepart og nye redegjørelser er hjemlet i forurensningsloven § 51.

4. Oppgjør av kvoteplikten

Innen 30. april må alle kvotepliktige virksomheter overføre det antall kvoter som svarer til virksomhetens verifiserte, kvotepliktige utslipp i 2008 til Statens oppgjørskonto i kvoteregisteret, jf. § 13 i klimakvoteloven.

For StatoilHydro Nornefeltet innebærer dette at 235 109 kvoter skal overføres fra bedriftens driftskonto i kvoteregisteret til Statens oppgjørskonto. SFT har registrert bedriftens verifiserte, kvotepliktige utslippstall i kvoteregisteret. Se punkt 4.5.3 i kvoteregisterets brukermanual for mer informasjon. Brukermanualen kan lastes ned fra kvoteregisterets nettsted: www.kvoteregister.no.

5. Gebyr

SFTs behandling og godkjenning av utslippsrapporten er omfattet av en gebyrordning, jf. § 5-5 i klimakvoteforskriften. Basert på SFTs ressursbruk i forbindelse med behandling og godkjenning av rapporten er det fastsatt en gebyrsats etter høy gebyrklasse. Bedriften skal derfor betale et gebyr på kr. 30 000,-.

Faktura vil bli ettersendt.

6. Klage

Vedtaket, herunder også fastsettelse av gebyrsats, kan påklages til Miljøverndepartementet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra underretning om vedtak er kommet fram eller fra vedkommende fikk eller burde skaffet seg kjennskap til vedtaket. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til SFT.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at godkjenningen av den kvotepliktige utslippsrapporten ikke skal legges til grunn ved oppgjør av kvoteplikten 30. april.

Opplysninger om saksbehandlingsregler og andre regler av betydning for saken vil SFT kunne gi på forespørsel.

7. Oppsummering

SFT godkjenner StatoilHydro Nornefeltet sin rapport om kvotepliktige utslipp i 2008. Vedtaket er hjemlet i klimakvoteloven § 17 første ledd. Nornefeltet har hatt følgende avvik fra tillatelsen og klimakvoteforskriften ved rapporteringen av kvotepliktige utslipp for 2008:

- Bedriften har ikke benyttet en vektet årlig utslippsfaktor ved beregning av CO₂-utslippet fra kildestrøm 1 (brenngass). Dette er et avvik fra bedriftens program for måling og beregning av kvotepliktige utslipp punkt. 4.

- Bedriften har ikke gjennomført usikkerhetsanalyser som dokumenterer og vurderer usikkerheten i aktivitetsdata for kildestrøm fakkell. Dette er et avvik fra klimavoteforskriftens § 2-5 bokstav d.

SFT fastsetter følgende tidsfrister for følgende redegjørelser:

Innen 1. mai:

- Bedriften skal redegjøre for korrekt vekting av utslippsfaktor og aktivitetsdata for 2008.

Innen 1. juni:

- Bedriften skal redegjøre for forsyningsfartøyenes målesystem jf. SFTs brev av 09. desember 2008
- Bedriften skal gjennomføre usikkerhetsberegning for kildestrøm 2 (fakkellgass). Usikkerhetsberegningene skal gjøres på 2008-data.

Innen 1. september:

- Bedriften skal benytte tredjepart til å oppdatere usikkerhetsberegning i 2008-aktivitetsdata for kildestrøm 1 (brenngass). Usikkerhetsberegningen skal sendes SFT innen 1. september 2009.

SFT viser for øvrig til frister gitt i brev fra SFT av 09. desember 2008.

StatoilHydro ilegges et gebyr på kr 30 000,- for SFTs behandling av utslippsrapporten.

Vedtaket om godkjenning av rapport, herunder også fastsettelse av gebyrsats, kan påklages til Miljøverndepartementet.

Med hilsen

Erling Espolin Johnson
prosjektleder

Sigrun Øen
saksbehandler

Kopi:

Oljedirektoratet, Postboks 600, 4003 Stavanger

Petroleumstilsynet, Postboks 599, 4003 Stavanger